

ВОЛИНСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину помісну Українську
православну церкву!

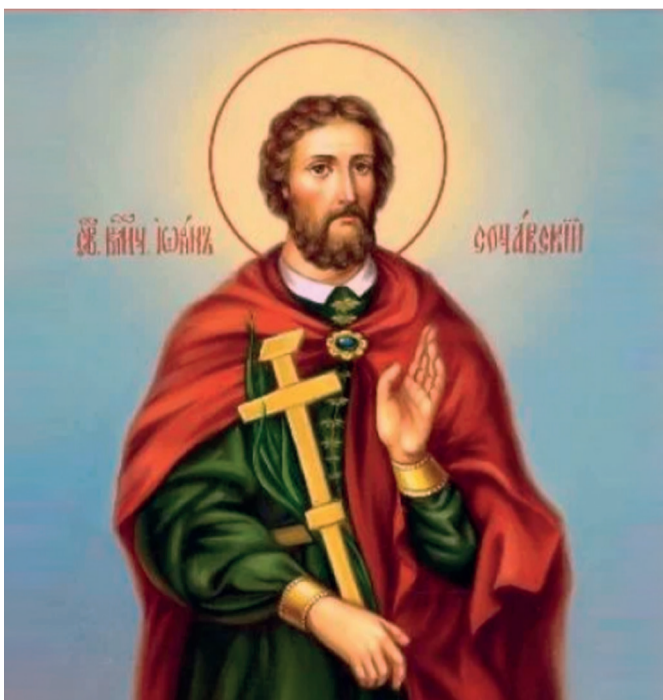
Часопис Волинської єпархії
Православної церкви України

№ 6 (211), червень 2022 р.

Нові настінні розписи храму Великомученика Юрія Переможця в с. Кульчин

Ківерецького деканату в день освяти митрополитом Луцьким і Волинським Михаїлом. Про подію – на с. 5

15 червня – великомученика Іоана Нового, Сучавського

Не всі підприємливі люди, так звані бізнесмени, знають про святого, якому потрібно молитися, щоби здобути успіх у цій галузі діяльності. Вважається, що великомученик Іоан має особливу благодать від Бога допомагати тим, хто займається торгівлею. Іменується Сучавським тому, що його мощі зберігаються у м. Сучава в Румунії. Він зазнав мученицької кончини на землі, яка тепер є частиною України. Це покровитель Бессарабії, один із найшанованіших святих у Румунії, Молдові та Буковині, з мощами якого пов'язано багато див.

Жив в XIV ст., був благочестивим християнином. Строго дотримувався ділового етикету в торгівлі, милосерджував до підлеглих; звершуючи торгові мандрівки, відвідував численні християнські святині й мощі святих.

Іоан був купцем із Трапезонта. Одного разу, подорожуючи на кораблі у своїх справах, виступив, відстоюючи православну віру. Коли корабель прибув до Монкастро (Білгорода-Дністровського), управитель міста – вогнепоклонник – за доносом одного з тих, хто сперечався на кораблі з Іоаном, наказав схопити його й ув'язнити. Він наполягав, щоб купець відмовився від православ'я і в молитві прославив сонце, зорі й приніс жертви небесним світилам, обіцяючи йому великі почесті.

Іоан відмовився виконати його пропозицію і прославив істинного Бога – Ісуса Христа, при цьому сказавши управителю: «Прошу тебе, не вважай богом сонце, яке бачиш на небі, бо це світило поставлене Творцем для служіння людям і створене на четвертий день. А творіння Його не може бути богом».

Після цього був жорстоко побитий палицями. Потім святого закували в ланцюги і відволокли до в'язниці. Вранці градоначальник наказав знову привести угодника.

Мученик з'явився до правителя міста з веселим обличчям і був побитий палицями вдруге. Присутній народ не виніс цього страшного видовища і став обурено кричати, викриваючи правителя, який так мучив беззахисну людину.

Градоначальник, припинивши побиття, велів прив'язати великомученика за ноги до хвоста дикого коня і волочити по вулицях міста. У нього кидали камінням. Нарешті один юдей схопив меч, наздогнав і відрубав Іоанові голову. Великомученик відійшов до Господа тридцятилітнім, у 1330 р.

Віталій КЛИМЧУК

Наша газета – у Вашу скриньку чи на монітор

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – корисний засіб у духовному житті православного християнина. Щоб ця релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її в будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Індекс у каталозі обласної періодики – 91241.

Ця ж газета в електронному вигляді, архів її основних публікацій, радіопередач та інших аудіо-, відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslaviavolyni.org.ua

ХРОНІКА

У Луцьку провели молитовний сніданок єднання

Протоієрей Петро Стеблина, керівник ГО «Елеос-Волинь», взяв участь у міжконфесійному заході підтримки біженців та єднання задля перемоги.

20 квітня учасниками зібрання організованого Луцькою ОТГ в приміщенні церкви «Спасіння» ХВЕ, були представники різних конфесій, влади, громадськості та переселенці. У своєму слові душпастир нагадав, що в пророка Ісаї є такі слова: «З нами Бог, розумійте, народи, і покоряйтеся, бо з нами Бог!». Ми в це щиро віримо, надіємось на Творця, уповаємо на Його милість, яка проявляється навіть у найважчі часи. Святе Письмо нагадує, щоб ми рятували свої душі, проявляючи терпіння один до одного. Біду можна прогнати лише працею, любов'ю, жертвністю і молитвою до Всевишнього.

Урочиста частина завершилася спільним співом духовного гімну «Боже великий, єдиний!».

Попрощалися з бійцем Сергієм Пянтковським

21 квітня в кафедральному соборі Святої Трійці відспівування воїна очолив митрополит Луцький і Волинський Михайл.

У слові архієрея наголосив на шані, яку висловлюємо військовослужбовцям і за їхнього життя, і по смерті. Ми не говоримо, що він *помер*, ми говоримо – *загинув*. Ми не говоримо про це як про скорботу однієї сім'ї, ми усі її розділяємо: це скорбота нашої великої української родини. І сьогодні, стоячи тут, нам дається шанс дещо переосмислити: воїн Сергій віддав своє життя для нашого мирного майбутнього. Що ж можемо зараз зробити для нього? Найперше, це молитися і, звичайно, шанувати й ніколи не забувати про його подвиг. Ми надихаємося цим подвигом і маємо бути гідні його вчинку.

Похоронили бійця на Алеї почесних поховань міського кладовища поблизу с. Гаразджа.

Віддати останню шану військовослужбовцеві прийшли рідні та близькі, побратими, представники влади і громадськості, небайдужі лучани.

Сергій Пянтковський народився 16 серпня 1974 року. Був призваний на військову службу за мобілізацією 4 березня. Загинув 13 квітня в результаті ворожого обстрілу під час виконання бойового завдання в районі населеного пункту Партизанське Вітовського району Миколаївської області.

Капелани завезли гуманітарну допомогу на Київщину

Військові священники зібрали та відвезли необхідні речі до Бородянки та навколишніх сіл, звільнених від російської окупації.

Ці вантажі возили тричі протягом двох тижнів, аби забезпечити людей необхідним. Організацією помочі займалися протоієрей Юрій Близнюк, Олександр Вронський, Іван Гурев. А безпосередньо до поїздок долучилося й інше духовенство.

У Луцьку – страсний хресний хід

Загальноміська хода з 12-ма зупинками (стояннями), що символізують останні події в земному житті Христа, відбулася 22 квітня, у Велику п'ятницю. Процесію очолив митрополит Луцький і Волинський Михайл.

Під час хресного ходу згадували не лише страждання Ісуса, а й молилися за нашу Батьківщину та її воїнів, за полонених, за припинення війни, ворожечі, неправди, за благословення Боже для Волинського краю, за місто Луцьк і його мешканців, за здоров'я хворих, біженців тощо.

Після завершення страсного хресного ходу в кафедральному соборі Святої Трійці відправили вечірню з винесенням плащаниці Господа нашого Ісуса Христа.

Прохорон Миколи Середи

У кафедральному соборі Святої Трійці відспівування воїна очолив митрополит Михайл 23 квітня.

Казання архієрея читайте на с. 6. Похоронили бійця на Алеї почесних поховань міського кладовища поблизу с. Гаразджа.

Микола Середя народився 29 серпня 1985 р. Був призваний на військову службу за мобілізацією 5 березня 2022 року.

— СВЯТИНІ ВОЛИНІ

ВПЕРШЕ ЗА БАГАТО ЛІТ У СОКОЛІ ОСВЯТИЛИ ПАСКИ У СТАРОДАВНЬОМУ ХРАМІ

Великодні кошики в с. Сокол Рожичанського деканату освятили біля мурованої Свято-Успенської церкви кінця XV – початку XVI століть.

Розділити радість великоднього Богослужіння 24 квітня зійшлося чимало людей. Парафіяни прийшли зранку. Присутні на службі розповіли, що храм був заповнений вірянами.

«У всьому відчувалася присутність Господа: і в чарівному сході сонця, і в згуртованості громади, і в тих лелеках, що живуть біля хреста на даху храму, і у святковій проповіді ігумена Якова. Після такої світлої служби й тих емоцій ми точно знаємо, що на правильному шляху», – ділиться прихожанка церкви.

Як розповів намісник відновленого чоловічого монастиря Успіння Пресвятої Богородиці у Соколі ігумен Яків (Мільян), ченці вперше

Рядовий Середя Микола Миколайович загинув 17 квітня під час виконання бойового завдання щодо захисту незалежності України в Харкові.

До Луцька привезли вогонь єдності й перемоги

До луцького кафедрального собору Святої Трійці доставили символічний вогонь із Донбасу.

Оскільки в Україні війна, це унеможливило вчасно привезти благодатний вогонь зі Святої Землі. Тому виникла ідея привезти той вогонь, на якому східняки зараз готують собі їжу у дворах понижених будинків. Цей вогонь, який у пасхальні дні для нас став символом співстраждання, єднання українців і знаком перемоги, привезли до головного храму Волині 23 квітня, у Велику суботу, о 18 годині.

Митрополит Луцький і Волинський Михайл зазначив: «Війна цього року розпорошила людей: кого за кордон, частина людей [із заходу], які пішли в тероборону, Збройні сили, сьогодні на сході захищають нашу Україну. Тому виникла ініціатива, щоб цей вогонь єднав схід і захід, – пояснює архієпископ і додає: – Цей вогонь єднання сьогодні підкреслює, що ми тут, на заході точно так само переживаємо за тих людей, які на сході, в Маріуполі, в Харкові, співчуваємо тим, хто з Бучі, з Ірпеня, з Києва. Ми єдині в прагненні жити в любові – такій, яку нам дарував Ісус Христос, єдині в прагненні жити під мирним небом, єдині в прагненні перемогти ворога, супротивника. Тому, що ворог роду людського – диявол, його Господь осоромив. Ворог України – це Росія. І оцей вогонь єднання надихає нас перемогти наших територіальних ворогів, які прийшли із загарбницькими бажаннями і не лише захоплюють землю, а знищують образ і подобу Божу – людину. Нехай вогонь єднає нас».

Великдень у кафедральному соборі

24 квітня, в день Світлого Христового Воскресіння, у кафедральному соборі Святої Трійці обласного центру відбулося святкове богослужіння.

Традиційно частина великоднього Євангелія прозвучала різними мовами на ознаку того, що Православ'я – віра всесвітня.

Опісля літургії митрополит Луцький і Волинський Михайл привіз до собору благодатний вогонь.

Після богослужіння і закінчення комендантської години відбулося освячення великодніх кошиків на соборному майдані. Освячення тривало й протягом попереднього дня.

Із храму велася трансляція «12 каналом», тож усі могли долучитися до служби, залишаючись удома.

Перед Великоднем митрополит Михайл очолив основні відправи Страсного тижня: чин омовіння ніг, ранню Великої п'ятниці з читанням 12-ти уривків із Євангелій (спомин спасенних страждань Ісусових), вечірню з виносом плащаниці.

Головна недільна школа визначила найкращу писанку

Центр християнського виховання дітей і молоді в Луцьку провів онлайн-конкурс писанок.

За підсумками, які оголосили на сторінці Центру у фейсбуці 28 квітня, перемогли Уляна Міщук та Вадим Куцик.

За умовами конкурсу потрібно було виготовити унікальну писанку, сфотографувати її та розмістити на своєму профілі в фейсбуці, зазначивши прізвище, ім'я, вік, а також хештег: #ЦХВДМ_Пасха_2022.

Як ідеться в дописі, директор Центру дякон Петро Лисенко дякує всім, хто брав участь у конкурсі, та сподівається, що наступного року учасників та переможців буде більше.

служили у цьому храмі. Ця пам'ятка архітектури довгий час стояла закритою. Духовенство Московського патріархату служило тут лише на свято Успіння. Відтепер у цьому храмі лунає українська молитва щодня.

Оксана КАРНКОВСЬКА

Світлина з сайту rozhyshche.rayon.in.ua

У єпархії відзначили Всесвітній день охорони праці

З нагоди цього свята 28 квітня в Управлінні держпраці у Волинській області відбувся захід.

У ньому взяли участь луцький міський декан протоієрей Михайло Онищук та інше духовенство єпархії.

Розпочали із молитви, у якій згадали тих, хто загинув на виробництві, як у мирну пору, так і під час воєнного стану. Також о. Михайло звернувся до присутніх, нагадавши про важливість праці, особливо сьогодні, коли ми всі трудимось на перемогу. Тому душпастирі привітали працівників управління із професійним святом та заспівали многоліття.

У Луцьку відспівали воїна Миколу Шевчука

У кафедральному соборі Святої Трійці провели в останню дорогу бійця десантно-штурмової роти військової частини А0281. Чин похорону 6 травня очолив староста Божого дому протоієрей Володимир Подолець.

У казанні душпастир наголосив, що вчинком можна сказати більше, ніж словами, адже інколи один вчинок оспівують тисячами слів у поемах. І сьогодні, вшановуючи пам'ять воїна Миколи, говоримо саме про такий подвиг. Наші воїни гинуть за нашу свободу, аби ми змогли передати її нашим дітям. Аби нащадки дивилися нам у вічі й нам не було соромно, що не змогли зберегти свободу, щоб вони жили вільно і не боялися, проте пам'ятали про цінність людського життя.

Боєць проходив військову службу за контрактом із липня 2020 року на посаді головного сержанта десантно-штурмового взводу.

Микола Васильович Шевчук, 1990 р. народження, загинув 29 квітня поблизу населеного пункту Курулька Барвінківського району Харківської області під час виконання бойового завдання.

Похоронили військовослужбовця Юрія Крюкова

Чин похорону в кафедральному соборі Святої Трійці 7 травня очолив митрополит Луцький і Волинський Михайл.

У надгробному слові владика зазначив, що життя і смерть, духовне і матеріальне – поруч. До іменника Юрія ми прийшли не на свято, а на похорон. І причиною є війна, ненависть до нас російської держави.

Незабаром відбудеться ще одна подія – День перемоги, сказав керуючий єпархією. Тоді одна людина невинна держава напала на іншу, а полем битви стала Україна. Її в різні роки всі намагалися «рятувати», і в 2022-му прийшли нас «освободжати». Але кожна війна має своє підґрунтя. Тож нам потрібно змінитися, вірити у перемогу – і тоді закінчиться війна.

Юрій Валерійович Крюков, 1979 року народження, проходив військову службу за контрактом з липня 2021-го. Загинув 3 травня поблизу населеного пункту Завгороднє Ізюмського району Харківської області, виконуючи бойове завдання.

Єпархія відзначила День матері й жінок-мироносиць

У храмах відбулися богослужіння в неділю святих жінок-мироносиць, духовенство долучилося до заходів.

Зокрема, протоієрей Володимир Подолець, староста кафедрального собору Святої Трійці, з благословіння митрополита Луцького і Волинського Михайла 8 травня побував на торжестві «Нічого кращого немає, як тая

мати...», організованому ГО «Союз українок» (голова Волинського відділу Любов Ганейчук) у бібліотеці-філії № 10 для дорослих. Панотець розповідав про значення коліскових у вихованні дитини: мамина пісня, завдяки якій виховується любов до України, дуже необхідна для гармонії зі світом. А бібліотекарі ознайомили присутніх з історією і традиціями свята, декламували вірші. Учасники переглянули книжкову виставку «Любить людей мене навчила мати» та послухали концерт у виконанні народного артиста України Василя Чепелюка, заслуженої артистки України Алли Опейди та інших.

У сучасній Україні День матері почали відзначати з 1990-го, проте офіційно його ввели згідно з Указом Президента України від 10 травня 1999 року – в другу неділю цього місяця (саме тоді святкує більшість країн світу). А вперше на наших землях його організував Союз українок Канади 1928 року. Вже наступного ініціативу підхопив Львів і Тернопільщина. Радянська влада заборонила День матері. Однак стараннями різних громадських організацій на чолі з «Союзом українок» це свято повернулося в незалежну Україну.

Уславлення святих жінок-мироносиць цьогогоріч збіглося з державним Днем матері.

Владика Михайл приймав вітання

Митрополит Луцький і Волинський з нагоди свого дня народження очолив Божественну літургію та подячний молебень у кафедральному соборі Святої Трійці.

Народився архієпископ 9 травня, але оскільки духовенство 8-го й 9-го брало участь у поминальних заходах до Дня пам'яті та примирення, святкування провели 10 травня.

За богослужінням із високопреосвященним правили: єпископ Херсонський і Каховський Борис, канцлер єпархії протоієрей Микола Цап, ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Володимир Вакин, декани, інше духовенство єпархії. У спільній молитві взяли участь військові капелани, намісники монастирів нашого краю, викладачі та вихованці ВПБА, миряни. Співав архієрейський хор «Оранта».

Від священнослужителів та всіх вірних єпархії вітальне слово промовив канцлер протоієрей Микола Цап. Він, зокрема, зазначив: «Цього року виповнюється 25 літ, як Ви, владико, прийняли чернецтво і повністю присвятили своє життя служінню Божому та українському народові в єпископському сані. За час Вашого правління єпархією кількість українських парафій зросла до 160. Вами особисто освячено 112 нових храмів».

Опісля слова мав гість – єпископ Борис: «Кожна людина приходить у цей світ з Богом визначеним призначенням... Аби творити Божі справи, треба увірувати. Вам Господь визначив цей шлях віри, щоб не тільки самому йти, але й інших привести до віри». Побажав, щоб у нашому краї не залишилося представників «русского міра», разом святкувати перемогу.

На завершення владика Михайл подякував присутнім за привітання. Він зазначив, що в молитві «Отче наш» сказано: «Нехай буде воля Твоя». Колись ми, бувало, не задумувалися над цими словами. Виявляється, що «легко» виконувати волю Божу і важко – волю чийось. Кожне покоління має свої випробування, радощі й труднощі. А коли людина живе по волі Божій, то стається їй у житті на добре, які б обставини не склалися. Архієрей пояснив, що зараз він на позиції учня, який навчається і вдосконалюється. Подякував своїм учителям і всім присутнім, але найперше – Всевишньому.

Чергові церковні відзнаки отримало достойне духовенство за пастирські труди.

В останню путь провели бійця Артура (Аркадія) Шевчука

У кафедральному соборі Святої Трійці відспівали командира інженерно-позиційного відділення Артура Шевчука.

11 травня чин похорону очолив митрополит Михайл. У слові архієпископа говорив про важкість втрати достойних синів нашого народу. Адже за звичних обставин, коли ми зустрічаємося, та бажаємо гарного дня і говоримо про те, що зустрінемося знову. Сьогодні ж, зустрівшись у цьому храмі, співаємо «Вічна пам'ять», бо віримо у воскресіння і що матимемо змогу зустрітися ще

ХРОНІКА

Продовження. Початок на с. 2

раз. Проте поки ми залишаємося тут, пам'ятаємо подвиг нашого героя і продовжуємо тимем його справу.

Артур Шевчук народився 23 серпня 1984 р. При хрещенні отримав ім'я Аркадій. Загинув 6 травня в селі Олександрівка Краматорського району Донецької області.

У замку Любарта – міжконфесійна молитва

3 благословіння митрополита Михайла у ній взяв участь луцький районний декан протоієрей Володимир Присяжнюк.

Захід «За мир! За єдність й цілісність України!» організовано Радою церков Луцької райдержадміністрації 11 травня.

Присутні вшанували пам'ять полеглих хвилиною мовчання. Потім разом прочитали «Отче наш», після чого представники церков взивали до Господа за перемогу України, за звільнення від агресора. Зокрема, о. Володимир промовив молитву «Коли Батьківщина в небезпеці».

Міжконфесійний захід завершився спільним виконанням духовного гімну «Боже великий, єдиний!»

Попрощалися з воїном Ігорем Дяченком

Чин похорону 13 травня очолив митрополит Луцький і Волинський Михайл у кафедральному соборі Святої Трійці.

У казанні високопреосвященний наголосив, що кожна людина, яка прийшла у цей світ, має пройти життєвий шлях. Кожному Господь дає свої життєві таланти, які потрібно використати і, примноживши їх, послужити Богові, людям, Батьківщині. Одним із них є захист. Примноження талантів означає формування і примноження усіх дарів, які має людина. Господь, створивши людину, дав їй можливість бути щасливою на землі, дотримуючись законів, написаних на скрижалях. Один із них – це любов до ближнього.

Для нас, православних, біль однієї людини є боєм усіх. Цей воїн планував життя, про щось мріяв, хотів, щоб усі були щасливі. Але свої бажання скерував на захист Батьківщини. Його цінності базуються на християнській любові: добро, мир, щастя.

До молитви долучилися міський голова Ігор Поліщук, інші представники влади.

Боєць проходив військову службу за контрактом із січня 2020 р. на посаді «номер обслуги» кулеметного взводу.

Ігор Володимирович Дяченко, 1969 р. народження, загинув 9 березня в Луганській області.

Старовижівський декан звернувся до колишніх парафіян МП

Протоієрей Іван Зеленко запевнив, що вірних, які раніше ходили до храмів Московського патріархату, з любов'ю чекають у церквах ПЦУ.

Декан і настоятель парафії Святителя Василя Великого у селищі Стара Вижівка намагається зняти дисконфорт у душах тих, хто був прихильником УПЦ (МП), але зараз змінив свої погляди й почувається винним. «Є люди, які вагаються прийти до храму, тому що думають – їх не зрозуміють, бо у свій час вони підтримували Московський патріархат. Як настоятель релігійної громади скажу: приходьте! Ми приймемо кожного з відкритими обіймами! Забудемо всі образи, поєднаємо родини! Зрозумійте, храм відкритий для кожного!» – підкреслює душпастир.

У харківських рятувальників – подарунок влади Михайла

Ікону Покрови Пресвятої Богородиці передав для пожежників Харкова митрополит Луцький і Волинський Михайл.

14 травня її вручив віцеканцлер епархії протоієрей Олександр Безкорвайний начальником ГУ ДСНС у Волинській області Володимирові Грушовичу, щоб він разом із колегами доставив святиню за призначенням.

Ще один образ – святителя Миколая, вишитий лучанкою Мариною Королюк, – через волинських рятувальників передали волонтери.

Хор «Кредо» – серед переможців міжнародного конкурсу в Литві

Співці луцької парафії Холмської ікони Божої Матері успішно взяли участь у XXII Міжнародному хоровому конкурсі ім. Стасиса Шимкуса в Литві.

ВАРТО ЗНАТИ

ДУШПАСТИР ПРО ВІДМІННІСТЬ ЦЕРКОВ

Про важливі питання, зокрема, різницю між українським та російським православ'ям, спілкувався у черговій телепередачі «Духовна абетка» («12 канал») ігумен Димитрій (Франків), кандидат богословських наук, помічник ректора ВПБА.

В історії бачимо три напрямки у російській церкві щодо стосунків із державою. Митрополит Московський Филип (Количов) (XVI ст.) наголошував тодішньому цареві Іванові Грозному на його помилках і гріхах. За це тиран відправив його на заслання, а ватажок опричників Малюта Скуратов задушив угодника Божого.

Другий напрямок – патріарх Тихон (Беллавін) (XIX–XX ст.). З приходом радянської влади він пробував не підтримувати атеїстичну державу: не йшов на поступки і не критикував її.

Третій напрямок – патріарх Сергій (Страгородський) (XIX–XX ст.), який пішов повністю на об'єднання з радянською владою. І зараз

Як повідомила художній керівник і регент хору Катерина Токало, захід (International Stasys Šimkus Choir Competition), організований Хоровим товариством «Вістар» (Chorinè Bendrija «Aukuras»), проходив у м. Клайпеда 12–15 травня.

Воляни виступили в категорії «Е» – «Церковні хори». Вони представили чотири твори українських, американського і литовського композиторів. Обов'язковим було виконання молитви «Свят» («Sanctus») Вацловаса Аугустінаса. Відбір на конкурс здійснювали за результатами перегляду виступів хору через аудіо- та відеоматеріали.

У конкурсі взяли участь 29 хорів з Литви, Латвії, Естонії, Америки, інших частин світу.

15 травня відбулося нагородження учасників і заключний концерт переможців. Хор «Кредо» посів III місце з дипломом I ступеня. На завершення колективи з різних країн зобразили світліну з українським прапором на підтримку України, що чинить опір у війні, яку розпочала Росія.

Окрім конкурсних виступів, лучани дали ще декілька концертів для мешканців Клайпеди.

Конкурс ім. Стасиса Шимкуса проводиться з 1976 року. Він славиться багатьма традиціями, історією та відкритий для участі колективів з усього світу. Цьогоріч гран-прі присуджено музичному колективі університету Бригама Янга (США).

Головний капелан – про ставлення до переселенців

Свою позицію щодо внутрішньо переміщених осіб 17 травня поділився у фейсбуці головний військовий капелан епархії протоієрей Михайло Бучак.

За словами душпастиря, одних біженців хочеться обійняти, але такі не всі. Тож українці західних регіонів часом проявляють невдоволення тими, котрі втекли від «освободітелів», але поводяться в нашому краї досить невдячно.

«Не треба тільки нарікати: фіксуйте, повідомляйте військомат, з'ясууйте, чи стали вони на військовий облік... Не потурайте тим, хто паразитує на статусі „тимчасово переміщених“. Хай вивчають українську мову, працюють і ведуть себе пристойно. За нас це ніхто не зробить».

У Бужанах моляться перед особливою іконою

У Свято-Михайлівському храмі цього села Горохівського деканату є образ, що вцілів у роки Другої світової війни під час бомбардування. Про це йдеться в сюжеті «12 каналу».

Ця святиня навіть не свідок, а жертва Другої світової війни. Тут зберігаються осколки, які дістали із дзвіниці. «Коли ми замінували дах... то знайшли в тих дерев'яних балках, стінах безліч уламків», – пригадує настоятель о. Павло. Німецькі окупанти гатили по церкві й навіть – із неї. Кажуть, що на дзві-

у російській церкві існує так зване сергіанство – цілкова колаборація (співпраця) з державою. Патріарх Кирил – так би мовити, мегасергіанець: він став рупором «руського міра» й «аргументує», чому Росія «повинна» на нас нападати.

Причиною є те, що в російській церкві знищувалася вільна думка, мислення. Для порівняння: у грецькій церкві монахи формують думуючого, у російській – в послуші. Так само солдати російської армії лише виконують накази, у той час як в Україні виховують нового солдата. (Скажімо, український лейтенант на місці може самостійно приймати рішення, за потреби давати накази, бо він адекватний.) Грецьке й українське православ'я подібні між собою. А російське відрізняється тим, що створює роботів-виконавців.

Повністю передачу можна подивитися на епархіяльному сайті pravoslaviavolyni.org.ua, у розділі «Відео».

Оксана КАРНКОВСЬКА

ниці храму сидів снайпер і знищував людей. «Коли вибивали того німецького снайпера, то і пошкодили цю будівлю значно», – розповів священник.

У роки Другої світової Бужанами пролягла лінія фронту, тож те, що бойові дії не оминули святиню, не дивина. Дивина – це старовинне Євангеліє. У нього влучив ворожий снаряд, та дерев'яну оправу книги не пробив.

Євангеліє, уламки снарядів і розбитий храм – це все, що тут було, коли у 1977-му святиня відчинила двері для парафіян після років заборон, розповідає матінка Валентина. Тоді її чоловік був настоятелем церкви. Відновлювали Божий дім своїми руками. Матінка сама розписувала іконостас. Його вдалося закінчити за місяць. Ікона розп'яття Христа – теж її робота.

Пережив храм Другу світову – переживе й війну, що спіткала українців нині, переконані селяни.

До слова, церква – українська, й українською тут почали молитися ще задовго до того як Україна отримала Томос. А в січні 2019-го це вже зробили й офіційно – на паперах. У своїй країні – своя церква, і кожен у цьому селі відстоюватиме українське.

У давній святині сьогодні віряни моляться за наших захисників. «Храм, який стільки всього пережив, усеяє віру, що ми подолаємо і цю війну», – йдеться у сюжеті.

Поховали бійця Дмитра Косова

У кафедральному соборі Святої Трійці 19 травня відспівали гранатометника механізованого батальйону Дмитра Косова.

Чин похорону очолив протоієрей Віталій Собко. У надгробному слові душпастир наголосив, що загиблий воїн відгукнувся на заклик Божий і пішов захищати свій дім. Його життя – це приклад, як потрібно жити, любити. Це приклад великої самопожертви, щоб сьогодні над нами було блакитне небо, з якого не спляться бомби.

Дмитро Косов народився 20 вересня 1985 року. 25 лютого 2022-го був призваний на військову службу за мобілізацією. Солдат Дмитро загинув 14 травня поблизу населеного пункту Успенівка Гуляйпільського району Запорізької області під час виконання бойового завдання.

Уперше в Луцькому СІЗО проведено вінчання

Таїнство шлюбу ув'язненого та його нареченої звершив голова пенітенціарної служби епархії протоієрей Андрій Мовчанюк 19 травня.

Панотець здійснив вінчання з благословіння митрополита Михайла та дозволу керівництва слідчого ізолятора.

За повідомленням душпастиря у фейсбуці, спочатку пара приступила до сповіді та причастя, опісля він благословив їх на спільне сімейне життя.

Пенітенціарну службу сформовано в духовній консисторії 2020 р. за указом керу-

ючого епархією. Підрозділ займається духовною опікою тих, хто перебуває в установах Державної пенітенціарної служби на Волині. Це Луцький слідчий ізолятор, капеланом якого є о. Андрій, Маневецька та Цуманська виправні колонії, Ковельська виховна колонія.

Відспівали хірурга Олександра Федорчука

Чин похорону відомого лікаря 20 травня очолив митрополит Луцький і Волинський Михайл у кафедральному соборі Святої Трійці.

Проповідь виголосив декан протоієрей Микола Нецькар. Душпастир зазначив, що наскільки легко чинити зло, настільки важко творити добро. Добро породжує любов, щастя, бажання жити. Зло породжує скорботу, ненависть, смерть. Ми є свідками як життя, так і смерті. Олександр Тимофійович старався робити добро, дотримувався Божих заповідей. Був не лише хорошим лікарем, а й доброю людиною. Усе робив для того, щоб рятувати, лікувати, повертати пацієнтів до повноцінного життя. І ми віримо, що Господь прийме його душу в Царстві Небесному.

Олександр Тимофійович Федорчук народився 16 травня 1965 року в селі Карпилівка Ківерцівського району. Закінчив Тернопільський медінститут ім. Академіка Горбачевського з відзнакою. Із серпня 1999-го – лікар-хірург Волинського обласного госпіталю інвалідів війни, а з листопада – у відділенні загальної хірургії Луцької міської клінічної лікарні. З 2001-го і дотепер працював заступником медичного директора з хірургічної роботи «Медичного об'єднання Луцької міської територіальної громади». Вперше на Волині запроваджував застосування лазерних технологій при хірургічній патології лапароскопічним методом (через невеликі проколи). Відійшов до Господа 19 травня після важкої хвороби.

Престольне свято в замковому храмі

21 травня, в день ушанування апостола і євангеліста Йоана Богослова, митрополит Луцький і Волинський Михайл очолив Божественну літургію в підземній церкві, що в Замку Любарта обласного центру.

В архієрейській відправі взяли участь декан монастирів епархії архимандрит Константин (Марченко), настоятель ігумен Никодим (Сміль), намісники й намісники обителів, інше духовенство, монахи та миряни.

У проповіді високопреосвященний зазначив, що церква Христова навчає нас основному закону буття – любові, без якої не можемо рухатися далі. Бог є любов. Господь скеровує нас у правильному напрямку. Тож для християнина важливо розпочинати шлях до Всевишнього з елементарного: правильно хреститися, читати молитви, ходити до храму. І, отримавши ази, створимо біля себе спільноту любові – духовну. Духовні люди навчатимуть нас жити в законі любові й славити Творця. Щоб любити Бога, треба навчитися любити свого ближнього. Тож любити треба його, як самого себе, – вкотре нагадує владику, – тобто і себе треба любити. Господь навчає нас: «...зробивши це один одному... Мені зробили» (Мф. 25:40). На завершення архієрей запевнив, що любов перемаже усі негаразди, які трапляються в нашому житті.

Йоан Богослов був улюбленим учнем Ісуса Христа. Він – автор Євангелія, трьох Послань і Апокаліпсиса (Одкровення), які ввійшли до новозавітних книг. За полум'яні проповіді любові до Бога і людей його називали «апостолом любові». Навчав людей: «Любіть один одного!»

Улюбленого учня та його брата Якова Господь називав «синами грому» – провісниками страшного в своїй очисній силі небесного вогню. Цим Спасителю вказував на полум'яний, жертвний характер християнської любові. Спочив у Бозі у віці сто п'ять років.

Церкву Йоана Богослова в луцькому замку збудовано у 1170-х роках, за князювання Ярослава Ізяславича. У 1289 р. в документах святиня згадується як собор. 1596 р., після підписання Берестейської унії, храм стає греко-католицьким, адже тодішній луцько-острозький єпископ Кирило (Терлецький) був прихильником унії. Боротьба за храм тривала досить довго. У 1775 р. єпископ Сильвестр (Рудницький) зініціював відбудову

Закінчення на с. 5

ПАРАФІЇ МП ПРОДОВЖУЮТЬ ЗМІНЮВАТИ ЮРИСДИКЦІЮ

Останнім часом до ПЦУ за рішенням переважної більшості мирян, ухваленим на зборах, увійшли такі громади: Воскресіння Господнього сіл Звірів, Олександрія і Новокотів Луцького районного деканату, Святого Миколая Чудотворця сіл Луків і Незвір Рожищанського благочиння та Святої Трійці сіл Велика Осниця, Мала Осниця і Заріччя Маневицького, Рівноапостольного князя Володимира с. Дубище Рожищанського, Великомучениці Параскеви-П'ятниці с. Ратнів (разом із вірянами Ратнева влилися в Православну церкву України вирішив і протоієрей Валентин Савчук), Святої Трійці с. Городище (у Городищенській сільській громаді), Покрови Пресвятої Богородиці с. Пальче, Успіння Пресвятої Богородиці с. Баїв, Покрови Пресвятої Богородиці с. Озеро, Преображення Господнього с. Вічині, Архістрати́га Михаїла с. Шу́рин Луцького районного деканату, Покрови Пресвятої Богородиці сіл Городині та Романів Рожищанського деканату, Архістрати́га Михаїла с. Павлівка Володимир-Волинського р-ну, Різдва Пресвятої Богородиці в м. Камені-Каширському, Зачаття праведною Анною Пресвятої Богородиці с. Ржищів Луцького районного благочиння, Параскеви-П'ятниці сіл Підгірне, Березолука, Яблу́нівка (разом із настоятелем о. Олександром Дацюком), Різдва Пресвятої Богородиці с. Ворончин Рожищанського, Покрови Пресвятої Богородиці с. Озерце Ківерецького, Різдва Пресвятої Богородиці с. Раймісто, Архістрати́га Михаїла м. Рожище, Івана Золотоустого с. Немир Рожищанського деканату, Дмитрія Солунського с. Нова Руда Маневицького, Архістрати́га Михаїла с. Білосток Луцького районного благочиння.

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл задовольнив прохання громад і прийняв їх до складу нашої єпархії.

Тож станом на 23 травня вже 29 парафій у Волинській єпархії зараховано до ПЦУ після масштабної ескалації війни Росії проти України і 110 – після одержання Томосу про визнання автокефалії нашої церкви.

ВІЗИТ АРХІЄРЕЯ У РАТНІВ

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл уперше відвідав парафію Великомучениці Параскеви-П'ятниці в цьому селі Луцького районного деканату, яка перед цим возз'єдналася з ПЦУ.

Божественну літургію 8 травня, в неділю святих жінок-мироносиць, із високопреосвященним правили: декан протоієрей Володимир Присяжнюк, благочинний округу протоієрей Андрій Мовчанюк, настоятель протоієрей Валентин Савчук, інше духовенство. Потому відбулася хресна хода.

У проповіді архіпастир зазначив, що людина приходить до Бога, щоб навчитися жити праведно, на основі заповідей любові. Тоді її совість буде чистою. Коли грішимо, то не бачимо правди. А наші провини нагромаджуються і призводять до духовної смерті.

Владика вкотре нагадав: ми є образом і подобою Бога, і вибір завжди за нами. Тож потрібно вживати тільки гарні слова, щоби спересердя не наговорити чогось поганого.

Декілька днів перед тим громада, яка перебувала в юрисдикції УПЦ (Московського патріархату), звернулася в Управління єпархії з проханням возз'єднатися з Православною церквою України. Тож на основі майже одноголосного рішення парафіяльних зборів архієрей підписав указ про прийняття ратнівської спільноти. Селяни запросили керуючого єпархією очолити найближче богослужіння. Тодішній настоятель не підтримав своїх вірян, проте з ними залишився клірик храму о. Валентин.

Невдовзі до Ратнева завітали новинарі ТРК «Аверс» і поспілкувалися з парафіянами про богослужіння в українській церкві, яке очолив митрополит Михаїл.

«За ці майже два з половиною місяці війни люди настільки згуртувалися й зрозуміли, що прийшла пора і треба відновити оту справедливість, яка повинна бути в нашій Україні, й прийти в лоно Православної церкви України», – розповідала вірянка Лариса.

«У мене син тож на фронті воює, і так само багато прихожан вирішило», – продовжував вірянин Анатолій.

«Мій син воює з 2014 року і до цих пір, і ми будемо молитися за мир, за спокій, за українську церкву», – вірянин Віктор.

«Сьогодні служба дуже важлива, бо був владика, який благословив на подальше служіння Богові, нашій церкві, нашій землі, нашим людям, нашим солдатам, щоби ми здобули перемогу як духовну, так і тілесну», – зазначив настоятель храму о. Валентин.

Божий дім тут споруджено наприкінці 90-х, а раніше стояв храм, який 1943 р. спалили німці. У 1991-му парафіяни взялися за зведення святині й побудували її за шість літ. Освячено 14 травня 2011 р.

Унікальний іконостас храму є копією того, що прикрашав колись Софійський собор у Константинополі (до османського періоду). Нині церква має незвичне оздоблення – високі

мури та куполи повністю пофарбовано в білий колір, що додає особливості величі. При храмі діє молодіжний інтеграційний центр.

Чималим здобутком громада завдячує старанню місцевого підприємця, директора СГПП «Рать» Віктора Шумського.

Оксана КАРНКОВСЬКА

ГОРОДИЩЕ: КЕРУЮЧИЙ ЄПАРХІЄЮ ТУТ УПЕРШЕ

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл уперше відвідав парафію Святої Трійці в цьому селі (Городищенська сільська громада) Луцького районного деканату, яка нещодавно возз'єдналася з ПЦУ.

Божественну літургію в неділю про розслабленого із високопреосвященним правили: декан Сенкевичівського округу протоієрей Богдан Яким, ректор ВПБА протоієрей Володимир Вакін, новопризначений настоятель протоієрей Олег Корчинський, інше духовенство Горохівського і Луцького районного благочинь.

У проповіді архіпастир зазначив: згадуючи біблійну історію, віримо, що уздоровимось і спасемось. «Без віри не можна догодити Богові», – говорить апостол Яків. Ми віримо в промисел Божий, у Його дію, віримо, що Бог існує. Якщо не вірити, то будемо, як нечестивці. Ми віримо в пришествя у світ Господа Ісуса Христа, в Його страждання, воскресіння, вознесіння. Віримо в чудеса Божі, за якими Творець дає нам ознаки віри. Перебуваючи в храмі, віримо, що Господь із нами перебуває. Але хто не вірить у святі таїнства, той чинить хулу (образу) на Духа Святого. Це найнебезпечніше, бо такий гріх не прощається. Християнин же завжди повинен чинити по-християнськи.

Божий дім у цій місцевості згадується в документах під 1570-м роком, спочатку на честь святого Миколая. Дерев'яна церква Святої Трійці, ймовірно, побудована у XVIII ст., знищена під час Першої світової війни і відбудована заново. Ремонт проводився 2010 року. Храм знаходиться неподалік траси Львів–Луцьк, на цвинтарі. Пам'ятка архітектури місцевого значення.

Оксана КАРНКОВСЬКА

НА ПОЛІССІ ПОСТАНЕ НОВИЙ МОНАСТІР

У Світлий вівторок, 26 квітня митрополит Луцький і Волинський Михаїл очолив Божественну літургію у храмі Вознесіння Господнього селища Любешів.

Промовляючи «Христос воскрес!», владика зазначив, що не всі розуміють значення цих слів. Для одних – це свято, вихідний, для інших – завершився піст... Світле Христове Воскресіння – це подія над подіями. Її ми не можемо вмістити. Як може мертва людина ожити? Питання життя і смерті – це прості істини, які ставимо перед собою. Воскресіння Христове – для нас і страх, і радість. Адже буде «воскресіння мертвих і життя майбутнього віку», тож після завершення нашого земного шляху не пропадемо. Все зроблене нами матиме сенс у майбутньому.

Архієрей радить тим, хто не розуміє, як правильно жити: треба жити по совісті. І тоді знатимемо, що означає «смертю смерть подолав».

Світле Христове Воскресіння дуже актуальне сьогодні, коли бачимо багато смертей. А що ж далі? Розуміючи, що буде далі, з'явиться сенс життя, бо людина не помирає, а скорбота – скороминуча. Віримо, що Христос воскрес.

Із владикою служили: любешівський декан і настоятель громади протоієрей Юрій Устимчук, духовенство цього і Маневицького благочинь.

Церква Вознесіння Господнього досить нова. У 2001 р. відбулося освячення наріжного каменя, який звершив тодішній митрополит Луцький і Волинський Яків (Панчук); 2004 р. керуючий єпархією, тоді ще єпископ Михаїл (Зінкевич) освятив храм.

Опісля звершили чин поставлення хреста під будівництво майбутнього монастиря в с. Люб'язь на честь великомученика Юрія Переможця.

Окрім каплички, тут планують облаштувати приміщення для таборування, оскільки щороку в цій місцевості проводяться дитячі православні табори.

Ольга ВЕРЕМЧУК

КУЛЬЧИН: АРХІЄРЕЙ ОСВЯТИВ РОЗПИСИ ХРАМУ

В день ушанування великомученика Юрія Переможця митрополит Луцький і Волинський Михаїл звершив освячення нових настінних розписів однойменної церкви цього села Ківерецького деканату та очолив Божественну літургію.

6 травня з високопреосвященним служили: декан протоієрей Іван Семенюк, настоятель храму священник Роман Вонсіцький, монахи Жидичинського чоловічого монастиря, інше духовенство Ківерецького і Цуманського благочинь.

У проповіді владика зазначив, що ми прийшли у цей храм, аби пошанувати нашого друга – святого Юрія. Ісус Христос каже: «Не називаю вас більше рабами ... а називаю вас друзями» (Ін.15:15). Тут «раб» маєтись на увазі не у принизливому значенні, а в розумінні любові. Щоб Господь почув нашу молитву, ми звертаємося спочатку до святого з проханням. Із таких друзів ми створюємо іконостас і храм. Кажемо: «Зі святыми упокой...», не з іншими, а саме зі святыми. Так християнин сприймає своїх друзів, просто і по-дитячому до них щиро молиться.

Божий дім освячено 1 жовтня 2005 р. в день спомину мучениць Софії та Ірини владикою Нифонтом (до 2019 р. громада належала до Московського патріархату). Церква має бічний вівтар, у якому знаходиться антимінс (прямокутний плат) на честь угодниці Ірини.

Внутрішнє оздоблення церкви (див. с. 1) виконано волинським художником-іконописцем Сергієм Данилюком, який торік завершив роботу, над якою працював шість літ.

Оксана КАРНКОВСЬКА

ОСВЯЧЕНО ХРАМ ІОВА ПОЧАЇВСЬКОГО В ЛУЦЬКУ

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл освятив престіл і всю церкву, споруджену на честь преподобного Іова Почаївського в обласному центрі (бульв. Дружби народів, 16 – р-н ДПЗ).

19 травня, в день вшанування цього угодника, владика очолив тут Божественну літургію, а також звершив освячення водосвятної каплиці, облаштованої за сприяння підприємства «СКФ Україна».

Із високопреосвященним служили: канцлер єпархії протоієрей Микола Цап, міський декан протоієрей Михайло Онищук, ректор Волинської православної богословської академії протоієрей Володимир Вакин, головний військовий капелан єпархії протоієрей Михайло Бучак, настоятель парафії протоієрей Олександр Вронський та інше духовенство.

У проповіді, привітавши всіх зі святом, архіпастир пояснив, що значить освячення престолу. Престіл означає піднесення жертви Богові. Господь на Тайній вечері промовляв апостолам: «Прийміть, їжте – це є Тіло Моє, що за вас ламається ... і це є Кров Моя» (Мф. 26:26, 28). Ми не все можемо побачити, не все знаємо, але віримо, зазначив керуючий єпархією.

Віра нам додає сили і впевненості, сказав він. Віра – це впевненість невидимого – у видимому, бажаного – в очікуваному. Це ознаки віри. Тож маючи в серці любов, віримо, що з нами Господь. І все, що з вірою попросимо, дасться нам. Господь усіх нас єднає.

Потому владика нагородив о. Олександра, інших кількох священнослужителів, парафіян, жертводавців церковними відзнаками. Зокрема, серед нагороджених – голова Волинської облради Григорій Недопад, керівництво заводу «СКФ Україна», регент хору Олексій Гіль. Призвоєно звання «почесний староста» благодійнику Володимирові Цибульському. Зворушливо настоятель привітав своїх батьків із 60-літтям шлюбу, а митрополит благословив їх.

У богослужінні взяли участь заступник командира і воїни 204-ї бригади тактичної авіації, які прийшли підтримати о. Олександра – свого капелана.

Божий дім на цьому місці засновано 2015 року. Першу службу правили 10 вересня 2018 р. – у день Знайдення мощей преподобного Іова Почаївського.

Оксана КАРНКОВСЬКА

ЄДНАЄ ВІРА В БОГА Й ПЕРЕМОГУ

Проповідь митрополита Луцького і Волинського Михаїла під час похорону воїна Миколи Середи*

Слава Ісусу Христу!
Улюблені браття і сестри, родину нашого воїна, нашого героя! У цей передпасхальний день, коли церква виголошує й оспівує «Хай мовчить всяка плоть людська», ми не стримуємось у словах, емоціях тому, що скорбимо. Скорбимо, хвилюємось, ми духовно переживаємо за подію, проносячи її через своє серце, розум, у першу чергу, подію Страсної неділі.

Ми спостерігали зі Священного Писання за життям єврейського народу. За ходом цієї біблійної історії – життя Людини, життя Праведника, життя Святого, життя Бога. І цей Його земний шлях закінчився стражданням, Голгофою і погребінням. Сьогодні, немов 2000 років тому, стоячи біля гробу Спасителя, ми в розгубленості. Живий Бог, Який зціляв,

– умер, Який ходив – лежить у гробі. Відсутність логіки, відсутність якоїсь послідовності, і найбільше – це зляк перед майбутнім. Учні на Тайній вечері зібралися в домі таємно; Євангеліє описує страх народу юдейського.

Прошло 2000 років і ми немов повторюємо цю біблійну історію. Через небезпеку в особливих моменти ховаємось по підвалах, по бомбосховищах. Знову небезпека від гонителів, небезпека від ворогів. Чиїх ворогів? Ворогів правди, ворогів любові, ворогів Ісуса Христа, тому що Ісус Христос життя дає: «смертю смерть подолав і тим, що в гробах, життя дарував». «І так пізнають, що ви учні Мої, якщо будете мати любов поміж собою» – ось ці є послідовники Ісуса Христа. Ось ці воїстину носії любові божественної: любові до Бога і любові до ближнього.

Ми бачимо сьогодні відсутність любові до ближнього, ненависть до всього українського, ненависть до України, ненависть до будь-кого: до людини цивільної, військової, молодого, старого... Хто прийшов на нашу Батьківщину? На нашу Батьків-

щину прийшли діти диявола і внуки Іуди. Вони прийшли, щоб нищити, зраджувати, вбивати, насилувати. На кого ми сьогодні надію всю свою покладаємо, в цей момент небезпеки? Звичайно, на Бога покладаємось. Але Бог обирає Своїх помічників і служителів, які всім серцем Його люблять, і направляє нам Своїх слуг – наших небесних покровителів, земних людей – воїнів ЗСУ. Це наші земні ангели-охоронителі. Бо виконуючи душею своєю, розумом волю Божу, душу покладають за ближніх своїх. Хто душу свою заради Євангелія [віддасть], той спасе її. І ці слова нашого Гімну – «душу й тіло ми положим за нашу свободу» – спонукає багатьох із нас стати до лав захисників, у якій іпостасі це не було б. Це ті, хто сьогодні працює, зі зброєю – зброєю військовою, зброєю [молитовного] слова – захищають нас від ворогів наших. Бажають нам спасіння і бажають нам, у першу чергу, щасливого і благоденственного життя.

Але кожна війна несе за собою не лише розруху, а [людські] втрати. Втрати цінних, втрати найціннішого. «Бог так полюбив світ, що віддав Сина Свого Єдинородного,

щоб кожен, хто вірує в Нього, не загинув, але мав життя вічне» (Ін. 3:16). Він пішов на хрест, не когось послав.

Ось і наш воїн Миколай – він сам пішов, сам пішов на ці свідомі страждання, на цю свою земну Голгофу... Тому Світле Христове Воскресіння є для нас вірою, натхненням, упевненістю, що він серед нас живий і буде залишатися живим. Проведемо в останню дорогу лише тіло. Бо живе він у своїх справах, своїм подвигом, своїм ім'ям, своєю пам'яттю в наших серцях і в нашому розумі. Немає болю сьогодні в окремо взятого християнина. Є наш спільний біль, спільне наше усвідомлення за жертву, яку приніс Ісус Христос на хресті. Немає сьогодні болю лише в родині, яка проводить найяснішого цього юнака неодруженою, який не залишив по собі нащадків. Це наш спільний біль, це наше спільне горе. Ми його розділяємо спільно. Розділяємо тому, що любимо, це не біль лише окремо взятої сім'ї.

Ми скорбимо, але з великою вірою. З великою вірою в те, що перемога буде за нами. А ми знаємо, що перемога буде за

нами, бо Христос «смертю смерть подолав». Тому і ми переможемо, бо стоїмо на засадах правди, на засадах істини. Істина не може бути переможена! Неправда не може торжествувати! Вона може мати лише тимчасовий успіх. Але в кінцевому [підсумку] буде переможене зло, буде переможений ворог. І тому ця віра сьогодні об'єднує нас – віра в Ісуса Христа, віра у воскресіння, віра у перемогу, готовність до самопожертви. Це нас об'єднує всіх. Ми всі як одне ціле: воїн, волонтер чи хтось інший, хто на своєму місці бажає миру нашій Батьківщині, бажає процвітання своїй державі, бажає щастя своїм ближнім. І ось ця самопожертва, готовність, у першу чергу чоловіків, захищати своїх рідних – це сутність чоловічого начала. Захищати сім'ю, родину, Україну – оце є наша

сутність. Тому особлива слава, честь і пошанування тих, хто душу свою і тіло віддає за ближнього, за Україну, за віру.

Милосердний Господь хай дарує йому Царство Небесне, яке він достойно заслужив через свою самопожертву. Ми ще раз і ще раз розділяємо скорботу і приносимо співчуття родині, в цьому горі об'єднуємось, щоб поділити тяготу. Наше пошанування вам за героя, який віддав своє життя за нашу Україну і за віру православну. І хай милосердний Господь увінчає наші страждання, ратні труди перемогою над нашим ворогом і супротивником – російсько-фашистською державою. Христос смерть подолав і ми подолаємо своїх ворогів у пам'ять про нашого героя, нині убієного, нами пошанованого воїна Миколая.

Слава Україні!

* Виголошено 23 квітня 2022 р. в кафедральному соборі Святої Трійці.

ХРОНІКА

Закінчення. Початок на с. 2, 3

славного собору. Стіни княжого храму розібрали до рівня землі, але раптова смерть владика зупинила роботу. Божий дім не відновили. Збереглася лише та частина, яка до того часу пішла під землю і яку розкопали археологи у 80-х роках ХХ ст.

Колодежі: храмове свято з архієреєм

У день перенесення мощей святителя Миколая Чудотворця митрополит Луцький і Волинський Михаїл відвідав Миколаївську парафію цього села Горохівського деканату.

Із високопреосвященним 22 травня молилися: декан Сенкевичівського округу протоієрей Богдан Яким, настоятель протоієрей Іван Гіжицький, інше духовенство.

У проповіді владика побажав присутнім бути щасливими. Щастя – це піднесений стан душі в певному проміжку часу, і цей стан закликає до повторення. Наша християнська сутність полягає в тому, щоб у своєму ближньому побачити образ і подобу Божу. Архіпастир навчає, що робити добро треба з любов'ю. А для цього має бути смирення, підкріплене добрими ділами. Господь творить нам добро, незважаючи на наші гріхи. І нас закликає до хороших справ, бо найголовніше – це служіння Всевишньому та ближнім.

Цей Божий дім побудовано 2000 року й освячено тодішнім митрополитом Луцьким і Волинським Яковом (Панчуком).

У день Миколая в Луцьку вшанували загиблих воїнів

Заупокійну літню 22 травня очолив староста кафедрального собору Святої Трійці протоієрей Володимир Подолець.

З благословіння митрополита Михаїла у день перенесення мощей святителя Миколая Чудотворця помолилися перед фотостендом «Герої Небесної сотні – Загинули за єдність України», що на Театральному майдані.

У богослужінні з нагоди чергової річниці загибелі воїнів 51-ї ОМБр під Волновахою 22 травня 2014 р. взяли участь представники обласної та міської влади, інші лучани. Присутні поклали квіти до пам'ятного стенда.

Лучани пройшли хресною ходою до Миколая

Хресний хід від кафедрального собору Святої Трійці до пам'ятника святителю Миколаю Чудотворцеві біля міської ради очолив ігумен Іларіон (Зборовський).

Його провели з благословіння митрополита Михаїла 22 травня за участю студентів Волинської православної богословської академії та мирян. У день перенесення мощей угодника з міста Мири Лікійські (сучасна Туреччина) до міста Барі (Італія) служили молебень за Україну.

В єпархії молитовно пом'янули Тараса Шевченка

22 травня, в день 161-ї річниці перепоховання Великого Кобзаря в Україні, відбулися богослужіння та заходи.

В обласному центрі біля пам'ятника Шевченкові, що навпроти головного кор-

пусу Волинського національного університету ім. Лесі Українки, з благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла заупокійну літню очолив протоієрей Степан Гайгель, настоятель парафії Архістратига Михаїла.

У заходах взяли участь представники влади, громадськість. Присутні поклали квіти до монумента.

Вшанували Кобзаря і в інших деканатах єпархії.

У цей день 1861 року прах Шевченка перепоховано в Україні. Помер Кобзар у Санкт-Петербурзі, тож спочатку здійснили погребіння на Смоленському кладовищі. Але і друзі Тараса, і численні шанувальники його творчості знали про бажання поета бути похованим, згідно із «Заповітом», написаним ще в 1845 році, «на Вкраїні милій». Тому через 58 днів домовину перевезли до України й перепоховали на Чернечій горі біля Канева.

Як лунає «Христос воскрес» на мелодію «Червоної калини»

У луцькому храмі Святителя Феодосія Чернігівського 22 травня виконали відому народну пісню «Ой у лузі червона калина». Відео розміщено на сторінці громади у фейсбуці.

Настоятель парафії протоієрей Петро Стеблина стверджує, що це вперше на Волині виконали гімн Українських січових стрільців, розпочавши його з пасхального тропаря «Христос воскрес» на цю мелодію. У цьогорічний період Світлого Христового Воскресіння, під час війни, саме так хочеться підтримати та надихнути і парафіян, і всіх, хто слухатиме у

соцмережі. Адже згадана пісня стала символом незламності українського народу. Тому нехай вона звучить навіть у церкві.

Тож коли виникла ця ідея, хористи парафії знайшли в інтернеті аранжування Ольги Токар та виконали його під час недільного Богослужіння у храмі.

Військовий священник: «Без Бога і „Джавелін“ не допоможе»

Головний військовий капелан єпархії протоієрей Михайло Бучак 22 травня у фейсбуці поділився роздумами про актуальне під час війни.

«Дивлюсь на буревій на вулиці і думками повертаюся в часи апостольські: шторм на морі, чудесне заспокоєння стихії Господом! Українці, проти нас ведуть війну демонські московські легіони, на чолі з дияволом, в цій війні неможливо здобути перемогу лише матеріальним озброєнням. Без Бога – Саваофа, Господа небесних воїнств – Україна не переможе в цій війні! Перемога здобувається тоді, коли ми стаємо на коліна перед Богом, стають цілі сім'ї і родини, коли до Бога звертаються наші воїни, волонтери, державні мужі всіх рівнів, коли дім Божий не вміщає всіх, хто молиться за перемогу, коли замість москальського лихослів'я лунає «Отче наш...», коли нас в бій веде Бог! Або так буде, або ціна перемоги буде надзвичайно великою! Україна не має майбутнього без Бога!.. І це: Мати Божа тримає на руках Сина Божого, а не „Джавелін“. Без Бога і „Джавелін“ не допоможе! Майте мудрість!»

Інформаційна служба єпархії

ЕПАРХІАЛЬНИЙ КАЛЕНДАР

1 червня

День висвяти: 15 років тому, 2007-го, – священник Олександр Іллюк, настоятель парафії Святителя Миколая Чудотворця в с. Журавичі та Апостолів Петра й Павла в с. Домашів Цуманського дек.

4 червня

День висвяти: 5 років тому, 2017-го, – священник Юрій Глова, настоятель парафії Успіння Пресвятої Богородиці в с. Радомишль Луцького районного дек.

День народження: 60 років тому, 1962-го, – протоієрей Віктор Марчишак, настоятель парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. Зелена Ковельського дек.

11 червня

День народження: 40 років тому, 1982-го, – священник Володимир Удуд, настоятель парафії Архистратига Михаїла в с. Воля-Ковельська Ковельського дек.

12 червня

День народження: 40 років тому, 1982-го, – протоієрей Сергій Ледзюк, настоятель парафії Святої Трійці в с. Тростянець Ківерецького дек.; 30 років тому, 1992-го, – протоієрей Ігор Літвінцов, настоятель парафії Костянтина Острозького в селищі Олика і Преподобного Амфілохія Почаївського в с. Кадище Цуманського дек.

13 червня

День заснування храму: 125 років тому, 1897-го, – церква Великомученика Юрія Переможця в Луцьку.

День висвяти: 20 років тому, 2002-го, – протоієрей Андрій Закидальський, маневицький декан, настоятель парафії Святителя Миколая Чудотворця в селищі Колки Маневицького дек.

16 червня

День висвяти: 25 років тому, 1997-го, – протоієрей Сергій Січкач, настоятель парафії Великомучениці Параскеви-П'ятниці в с. Котів Ківерецького дек.;

20 років тому, 2002-го, – протоієрей Стефан Трефлар, настоятель парафії Різдва Пресвятої Богородиці в с. Пустомити, Воздвиження хреста Господнього в с. Ватин Горохівського дек.

17 червня

День висвяти: 15 років тому, 2007-го, – архимандрит Константин (Марченко), декан монастирів єпархії, намісник монастиря Святителя Миколая Чудотворця, настоятель парафії Святителя Миколая Чудотворця в с. Жидичин Ківерецького дек.

18 червня

День заснування храму: 20 років тому, 2002-го, – церква Святої Трійці в с. Липини Луцького райдеку.

20 червня

День народження: 40 років тому, 1982-го, – священник Назар Бабій, голова відділу з питань здоров'я та пастирської опіки медичних закладів Управління єпархії, настоятель парафії Великомученика і цілителя Пантелеймона у Волинській обласній лікарні.

24 червня

День висвяти: 10 років тому, 2012-го, – протоієрей Ігор Літвінцов, настоятель парафії Костянтина Острозького в селищі Олика і Преподобного Амфілохія Почаївського в с. Кадище Цуманського дек.

25 червня

День народження: 40 років тому, 1982-го, – Сергій Мазурик, завгосп Управління єпархії.

1 липня

День висвяти: 10 років тому, 2012-го, – священник Ігор Веретка-Казмірчук, настоятель парафії Апостола Андрія Первозваного в с. Верхівка Луцького райдеку.

3 липня

День народження: 40 років тому, 1982-го, – протоієрей Іван Гуреев, настоятель парафії Архистратига Михаїла в с. Підгайці Луцького райдеку.

7 липня

День висвяти: 5 років тому, 2017-го, – священник Василь Скулинець, настоятель парафії Великомученика і цілителя Пантелеймона (Залізнична лікарня), клірик парафії Апостола Андрія Первозваного в Ковелі.

12 липня

День народження: 45 років тому, 1977-го, – протоієрей Павло Борунов, настоятель парафії Святителя Миколая Чудотворця в с. Скірче, Великомученика Георгія Побідоносця в с. Бережанка та Преображення Господнього в с. Жуковець Горохівського дек.

19 липня

День народження: 35 років тому, 1987-го, – священник Іван Заторський, настоятель парафії Воздвиження хреста Господнього в с. Одерати та в с. Покащів Ківерецького дек.; 35 років тому, 1987-го, – протоієрей Матвій Олійник, настоятель парафії Великомученика і цілителя Пантелеймона в селищі Люблинець Ковельського дек.

27 липня

День народження: 45 років тому, 1977-го, – священник Олег Походзей, настоятель парафії Вознесіння Господнього в с. Оздів Луцького райдеку.

28 липня

День освяти храму: 30 років тому, 1992-го, – церква Святої Трійці в с. Мислині Горохівського дек.

Щиросердечно вітаємо вас із ювілеями, боголюб'язні отці, браття і сестри! Хай Господь благословляє усіх вас на многії і благі літа!

Інформаційно-видавничий центр єпархії буде вдячний за повідомлення про помилки чи недодрацювання в цій рубриці газети, а також у календарному розділі сайту pravoslaviavolyni.org.ua. Ще краще – звертатися за кілька місяців до ювілею і переконатися, що все гаразд.

ОГОЛОШЕННЯ

КАПЕЛАНИ ПРОСЯТЬ ПРО ДОПОМОГУ

За повідомленням головного військового капелана єпархії протоієрея Михайла Бучака у фейсбуці, військовому духовенству потрібні гроші для обслуговування автомашини, придбаної волонтеркою Тетяною Потоцькою-Євчук. «Є нагальна потреба в коштах (паливо, дорога, обслуговування

автомобіля тощо)», – написав панотець. Він також закликає всіх небайдужих допомогти придбати медичне авто для перевезення поранених із території бойових дій. Імовірно, їх доставлятимуть у західні області України, а звідси далі – до європейських медичних закладів. Отець Михайло написав у фейсбуці, що таку поміч уже запропонував аме-

риканський душпастир Андрій Дудкевич, а наші друзі-лікари в Європі шукають підхоже авто.

Номер картки «А-Банку» в гривнях – 4323387022297447 (Бучак Михайло Васильович).

СВІЧКОВА МАЙСТЕРНЯ ПЕРЕЇХАЛА

Фабрика свічок, які виробляли біля кафедрального собору Святої Трійці, змінила адресу.

Відтепер виробництво діє у приміщенні Свято-Архангельського чоловічого монастиря в Луцьку за адресою: вул. Кафедральна, 16.

За детальною інформацією можна звернутися до протоієрея Миколи Лазуки за тел. +38067892858, +380505328600.

ПАЛОМНИЦТВО

ВОЛИНЯНИ ВШАНУВАЛИ АМФІЛОХІЯ ПОЧАЇВСЬКОГО

Паломницький центр «Україна» (керівник Лариса Савчук) організував прощу на Тернопільщину з нагоди 20-ліття канонізації волинського святого і подвижника ХХ століття.

Як розповіла матінка Лариса, 12 травня, в день ушанування преподобного Амфілохія, богомольці побували в його рідному селі Мала Іловиця (нині Шумський район). У Свято-Амфілохіївському храмі однойменного чоловічого монастиря, збудованому на тому місці, де й заповідав угодник, звершено Божественну літургію.

Перед службою духовенство освятило ікони Ісуса Христа, Богородиці та чотирьох євангелістів на царських вратах монастирського

храму. А по її закінченні – звершили чин малого освячення води, після якого хресним ходом обійшли храм.

Народився Яків Головатюк 9 грудня (за ст. ст. 27 листопада) 1894 р. в с. Мала Іловиця тодішньої Волинської губернії в благочестивій багатодітній родині. У 1912 р. був призваний до царського війська, де виконував обов'язки фельдшера. У 1925-му став послушником Почаївської лаври, опісля ченцем з іменем Йосиф. Зцілював людей, тож став відомим на Волині.

Коли атеїстична влада намагалася перетворити лавру на музей, о. Йосиф був одним із натхненників народного опору беззаконно. Ченці й миряни піддавалися репресіям. Безбожники намагалися закрити лаврський

Троїцький собор, але чернець у ньому служив цілодобово. За це був доставлений до психлікарні, з якої допомогли звільнитися. Потім оселився у свого племінника в Іловиці, де під час важкої хвороби постригається у велику схиму з іменем Амфілохій. Після одужання знову зцілював людей.

Великий подвижник передбачив свою смерть. Кілька разів його намагалися отруїти, але милістю Божою отрута не завдавала шкоди. Відійшов до Господа 1 січня 1971 року. Через 30 літ, під час яких не припинялися чудесні зцілення на могилі старця, його останки знайдено нетлінними. Причислено до лику святих як преподобного 12 травня 2002 р.

Оксана КАРНКОВСЬКА

ТОЧКА ЗОРУ

ПРО ВІРУ ЯК ЗАСІБ ВІД ДЕПРЕСІЇ

Інформаційне агентство «Конкурент» у рубриці «Що думає Бог» поцікавилася у представників різних конфесій, як запобігати депресивному стану людини.

Це інтернет-видання завершило серію релігійно-філософських публікацій темою віри. Втрата близьких, руйнування звичного життя, непосильні випробування – це те, що здатне зламати людину, позбавивши її віри й надії. А для тих, хто пережив справжнє печко на землі, віра й надія подекуди лишається чи не єдиними рятівниками.

Протоієрей Михайло Онищук, луцький миський декан і настоятель парафії Холмської ікони Богоматері, так висловився щодо порушеної проблеми: «Я як священник відмовляюся від визначення "депресія". Людство технологічно крокує вперед і змінюється все, включно з нашими хворобами. Але "кити", на яких ми пливемо, не змінюються. Сьогодні, я думаю, опис такої хво-

роби як "депресія" у різних лікарів та інститутів буде різним. Тому в цьому контексті під поняттям "депресія" слід розуміти загальний моральний, фізичний і душевний занепад людини».

Біда в тім, що люди за певних обставин змінюють наближення до Бога. Храмів і проповідей стає більше, але це не означає, що і людей, які разом із Богом, також побільшало, зазначив душпастир. Ми з Богом тоді, коли виконуємо сказане Ним. Потрібно розуміти, що священник за якихось пару хвилин не знайде потрібних ліків, бо він не лікар, а лиш свідок, чи проповідник, чи просто друг.

Панотець цікавився у матерів, які втратили дітей: «У вас народилася дитина і прожила декілька місяців. А ви були готові до того, щоб вона взагалі ніколи не народжувалася, щоб не брати її на руки?» І коли ті казали, що хотіли б тримати свою дитину на руках, відповідь про допомогу для них була прямо пропорційна самому пи-

тання. Якщо це зневіра – потрібно повернути віру. По-перше, навчитися просити віру. «Я іноді ставлю це питання: а чи хтось просив у Бога віри? Здоров'я і достатку, зрозуміло, ми просимо. А просто віри хто-небудь просив? Вона комусь потрібна? Ні. А якщо її ніхто не просив, то значить, вона таким людям і не потрібна. А якщо ти не живеш цими категоріями, то для чого говорити про велике? Нумо говорити про хліб, ковбасу і все таке інше». Ісус Христос із людьми працював так: підходив і питав, чи вірить мирянин, що Він може це зробити? Коли відповідали «вірю», тоді починав зцілення, продовжував о. Михайло.

Люди приходять до священника й, умовно кажучи, ставлять питання так: «Ви залатайте мою діру в житті, я тоді встану і зроблю так, як мені хочеться». Але Господь говорить про те, що наша мета – Царство Боже, яке є в нас, і ми його повинні відкрити. Якщо цього не розуміти, тоді варто спробувати «створити» собі світ.

«Не можеш? Тому погодься, що ти – творіння і читай "інструкцію" до свого застосування. А інструкція – це Заповіді».

Від грудня минулого року священнослужителі протоієрей Михайло Онищук, ректор ВПБА протоієрей Володимир Вакин, староста собору Святої Трійці протоієрей Володимир Подолець, уповноважений єпархії у справах сім'ї, настоятель луцького храму Воздвиження хреста Господнього протоієрей Василь Клочак, викладачі духовного вишу священник Андрій Хром'як і Оксана Цап, директор головної недільної школи дякон Петро Лисенко спілкувалися, порушуючи найбільш складні, гострі, дискусійні та суперечливі теми сучасності: про справедливість, свободу вибору, злам цінностей, підліткову жорстокість, рівність чоловіка й жінки, сексуальне виховання тощо. Ці матеріали ми друкували на сторінках «Волинських єпархіальних відомостей»

Оксана КАРНКОВСЬКА

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку.

СЛОВО ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ – НА ВОЛИНІ

Різноманітна духовна література: запитуйте у храмах, книгарні-бібліотеці «Ключі» за адресою: Луцьк, просп. Волі, 2 (навпроти ЦУМу, біля обласної юнацької бібліотеки). Розпорядок роботи: будні – 9.30 – 19 год.; свята, суботи й неділі – 10–17 год.

ЧИТАЙТЕ

ДИВІТЬСЯ

Передача «Духовна абетка»: середа – 20.00; повтори: середа – 23.00, субота – 20.00, неділя – 17.00, понеділок – 9.00. «12 канал»

СЛУХАЙТЕ

Передача «Благо»: неділя: – 6.30; FM-радіостанція «Сім'я і дім» (102,4 МГц).

ЧИТАЙТЕ, ДИВІТЬСЯ, СЛУХАЙТЕ

Сайт pravoslaviavolyni.org.ua – історія, устрій єпархії, святині, персоналії, документи, новини, фото, газета, книги, аудіо, передруки.

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Помісну Українську Православну Церкву!

Свідцтво про державну реєстрацію: ВЛ №219 від 03. 08. 2004 р. Засновник і видавець – Управління Волинської єпархії Православної церкви України (Волинська духовна консисторія)

Віддруковано у ФОП Борсук Л. П., м. Луцьк, пр. Волі, 27. Тел. (0332) 71-03-01, ел. пошта: poligraf_tip_lutsk@ukr.net

Зам. № 1230 Наклад 1350 пр. РЕДАКЦІЯ Віталій КЛИМЧУК (головний редактор), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор і коректор), протоієрей Віталій СОБКО, Арсен ГРЕБЕНЮК (верстка)

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове. Редакція не завжди поділяє позиції авторів, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім. Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами тільки на сторінках газети.

ДОВІДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРІЇ

43025 Луцьк, Градний узвіз, 1. volynkonsistoria@ukr.net Час роботи: понеділок-п'ятниця (крім святкових днів), 10:00-16:00, обідня перерва – 13:00-14:00

КЕРУЮЧИЙ ЕПАРХІЄЮ Митрополит Луцький і Волинський МИХАІЛ. Тел. (0332) 72-44-64

КАНЦЕЛЯРІЯ Канцлер - протоієрей Микола ЦАП. Тел. (0332) 72-53-63 Віцеканцлер - протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ. Тел. (0332) 72-44-64

ІНФОРМАЦІЙНО-ВИДАВНИЧИЙ ЦЕНТР Тел. (0332) 72-21-82 Голова центру - протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68 Інформаційна служба (збір та опрацювання даних про діяльність єпархії) info@sluzhba@ukr.net Сайт - pravoslaviavolyni.org.ua info@pravoslaviavolyni.org.ua Пресслужба (співпраця зі ЗМІ) - прессекретар протоієрей Віталій СОБКО. pres-sluzhba@ukr.net

Газета «Волинські єпархіальні відомості». hazeta.vyev@gmail.com Телестудія «Собор» – головний редактор дякон Сергій ПАНАЩУК Радіостудія «Благо» – головний редактор протоієрей Віктор ПУШКО. blago@ukr.net

Видавничий відділ і книгарня-бібліотека «Ключі» – завідувач Дмитро ГОЛОВЕНКО. Тел. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97 kljuchi@ukr.net

КАПЕЛАНСЬКА СЛУЖБА Старший капелан – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ

ПЕНІТЕНЦІАРНА СЛУЖБА Голова – протоієрей Андрій МОВЧАНЮК. Тел. (050) 661-12-46, garasd100@gmail.com

ПАЛОМНИЦЬКИЙ ЦЕНТР «УКРАЇНА» Керівник Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77, (050) 812-09-79

ВІДДІЛ У СПРАВАХ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ Голова – протоієрей Юрій БЛИЗНЮК. Тел. (095) 538-05-87

УПОВНОВАЖЕНИЙ ЕПАРХІЇ У СПРАВАХ СІМ'І протоієрей Василь КЛОЧАК. Тел. (066) 571-75-27

ВІДДІЛ З ПИТАНЬ ЗДОРОВ'Я ТА ПАСТИРСЬКОЇ ОПІКИ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ Голова – протоієрей Назар БАБІЙ. Тел. (066) 215-84-27

ВІДДІЛ ЕКОЛОГІЇ ТА ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ Голова – ігумен Никодим (СМІЛИЙ). Тел. (068) 698-64-10

СОЛОВ'ІНА ЧИ «РОДНАЯ»?

Тема мовного спілкування претендує як на першочергове обговорення, так і на конкретний докір опонентів. Чи на часі порушувати це питання в державі, яка потерпає від цинічного ворога, що прийшов «освобождати русскоязычних» від гноблення затятих українських «нацистів»?

Так уже сталося, що Україна є двомовною державою. І це не заслуга, а радше наш спільний біль. Це результат хитрого совіцького виховання – тонкого, вишуканого і далекоглядного. Починаючи від стимулювання російських філологів у загальноосвітніх школах, посадовий оклад яких був суттєво більшим. Від цього і високі конкурси у філологічних вишах на русфак. У погоні за копією підсвідомо стирали свою ідентичність. Школи отримали підручники із такими назвами: «Українська література» і «Родная литература», «Українська мова» і «Родная речь». Тобто ближчою до серця мала бути «родная», із Пушкіним, Толстим і Достоевським, а своя, із творами Тараса Шевченка, Лесі Українки, Івана Франка, – просто «українською». Хоч офіційно й не проголошувалося, що потреба в мовах інших народів совдепу відпаде за необхідністю і запанує повсюди один-єдиний, «великий і могутній русский язык», але це впливало з усього на пряму життя.

Це ж саме відбувалося із культурними надбаннями народів, які в усіх галузях поволі переймали псевдопатріотичні російські мотиви. Російська мова в Україні в устах багатьох стала суржигом, утративши як свою ідентичність, так і скалічивши вишукані привабливості рідної. У той же час слово «русский» почало набувати далеко не позитивного змісту: «Русская водка», «русская рулетка» і сумнонідсумуючий термін «русский мир».

Саме вигадані утиски російської мови начебто стали причиною вторгнення на нашу землю. Але те, що мало бути паролем для «порятунку» російськомовних, не спрацювало ні на йоту. Яскравий приклад: великий прихильник «русского мира» із Краматорська Олександр Ржавський, голова партії «Единая родина» і нардеп третього скликання Верховної Ради України, був застрелений російським солдатом-мародером у своїй оселі. Не допоможе ні «русский язык», ні любов до «єдиного отечества», ні ненависть до України, – словом, не знайшли «взаємопонимання».

Звісно, кожна нація має право спілкуватися рідною мовою і здобувати визнання у світі власною культурою, традиціями, звичаями. Читаємо в оригіналі польських, англійських, російських класиків і визнаємо їх майстерність. Українську літературу інтелігентні люди теж сприймають належним чином. Навіть Владімір Маяковський писав у вірші «Долг Украине»: «Говорю себе: / товарищ москаль, / на Украину / шуток не скаль. / Разучите / эту мову ... эта мова / величава и проста...».

Наша солов'їна займає природну нішу в плекті світових мов. Лине з екранів телевізорів, динаміків радіо, радує слух народними і сучасними піснями, додає мудрості через усну народну творчість... Тож незрозуміло, чому багато громадян України відчувають у серці непідробний патріотизм – і не мають бажання вивчати українську. До деяких прозріння приходять, на жаль, унаслідок аж надто жорстоких аргументів, та й то, як не дивно, далеко не до всіх. Полякам, що прийняли більшість біженців з України, годі зрозуміти, чому ті розмовляють російською та ще й вимагають у польських школах відкриття російських класів. В одному німецькому місті групі наших біженців дали україномовного куратора, так вони стали вимагати російськомовного. Від чого ж тоді вони тікають і скільки разів їх потрібно «рятувати»?

І все ж до російськомовних біженців потрібно ставитися терпимо. Бо декотрі наші західники порушують питання російської, якою користуються біженці, й намагаються формувати до них майже вороже ставлення. Опитування соціологічної групи «Рейтинг» показало: лише 2 % українців вважають, що Росія прийшла захищати російськомовних громадян України, – цей міф українці не прийняли. Але така ситуація із мовою має стати відправною точкою для конкретного прориву свідомості російськомовних українців щодо вивчення рідної.

В Україні подекуди вже пропонують не набирати класи для вивчення російської мови і замінити цей предмет у навчальних планах. Освітній омбудсмен Сергій Горбачов назвав прописані в законі умови, за яких цей предмет можна вивчати у школі. Вони такі: якщо у

класі всі батьки бажують, щоб до навчальних планів включити російську мову як предмет варіативної складової, тоді її можуть викладати (але кожен урок має починатися словами «Россия – страна-агрессор. Путин – военный преступник. Россия виновна в геноциде украинского народа»). Чиновник вважає, що найкращий варіант для вчителів російської мови – оголосити простій. А предмет варто замінити на англійську, математику чи історію України у навчальних планах на наступний рік.

Є два чинники, які мають найбільший вплив на свідомість наших громадян із боку північного агресора. Це, звичайно, російська мова і православна віра через найбільш розгалужену мережу храмів Московського патріархату (а їх налічується 12 тисяч із неофіційною приставкою «МП»). Там батюшки приходять чи навіть відкрито пропують «русский мир». І в Божих домах переважно ігнорують українську мову. Згадуються із цього приводу слова Олександра Довженка про свого діда Семена: «Він був письменний по-церковному і в неділю любив урочисто читати Псалтир. Ні дід, ні ми не розуміли прочитаного, і це завжди хвилювало нас як дивна таємниця». Московські батюшки завжди ратують за те, щоб прихожани вивчали церковнослов'янську мову і це буде престижно на рівні знань будь-якої іноземної. Але мають на увазі російський варіант церковнослов'янської. Хоча, зрештою, ця мова в будь-якому варіанті – мертва.

Одна літня жінка призналася мені, що її завжди турбувало нерозуміння багатьох слів із церковнослов'янської. Зокрема, ніяк не могла второпати значення «пакі і пакі». З'ясувалося, що це означає «знову і знову». Як старші

люди, так і молодь скаржаться, що не розуміють і третини з читання Євангелія, Апостола чи Псалмів церковнослов'янською мовою з «великоросійським наречієм». Так, зовсім незрозумілі для віруючих слова: «Вскую шаташася язизи, і людіе поучишася тщетним» (Пс. 2:1). Далі у тому ж псалмі читаємо: «Упасеши я железом железним, яко сосуди скудельничи сокрушиши я». Або з апостольського послання: «Но яже ми бяху приобритенія сія вмених Христа ради тщету. Но убо вмения вся тщету быти, за превосходящее разумініе Христа Ісуса Господа мого» (Фил. 3:7–8). Таких прикладів можна навести сотні.

Як же Божий храм може стати світильником нашої душі, коли в переважній більшості в ньому панує малозрозуміла церковнослов'янська мова? Мабуть, зрозумілим кожному буде переклад Святого Письма українською: «Дякую Богові моему: я більше за всіх вас говорю мовами; але в церкві хочу краще п'ять слів сказати розумом моїм, щоб і інших наставити, ніж тисячі слів незнаймою мовою» (1 Кор. 14:18–19).

Мета ворожого вторгнення – як вони кажуть, «денацізація» – знищення всього українського, і в першу чергу мови та культурної спадщини наших пращурів. А що взамін? Взамін має бути «русский язык» і «русская культура»? Наш народ рішуче проти! Сам того не розуміючи, кремлівський фіурер розпочав повномасштабну акцію дерусифікації в Україні. Фашизм рашистів викорнює безповоротно російську мову, якою користувалися наші громадяни. Вони прекрасно розуміють усю нищизню помислів агресора і потребу відмови від його «языка».

Після німецького нацизму Європа оговтувалася до останнього часу, допоки на зміну його відголосу прийшов свіжий рашистський. У пам'яті досі зринали вислови німецькою, що асоціювались із агресією: Hände hoch! (руки вгору!), schnell! (хутчіє!). Тепер російська мова для нас стала символом насилля та жорстокості, і про неї забудуть надовго.

Іноколи можна порозумітися навіть без слів. Мовчаням і покірністю можна вирішити гострі конфліктні ситуації. Недопущення до протиріч теж вирішується за посередництвом слів. Нема різниці, якою мовою вони звучать, – головне, щоб були наповнені позитивним змістом. До ворога нині звертаються різними мовами світу, і російською зокрема. Ворог не чує і не хоче розуміти навіть своєї мови. Ворог утратив людську подобу і поводить себе гірше за будь-якого хижого звіра. Від такої небезпеки потрібно відгородитися раз і назавжди не тільки надійним кордоном-стіною, не тільки розірванням будь-яких господарських контактів, а й словом. Нема у нас із ним спільної мови і бути не може.

Віталій КЛИМЧУК

ХУДОЖНЄ СЛОВО

«КАТЕГОРИЧНА ВИМОГА: СКИНУТИ МАСКИ!»

Звивиста гірська дорога. Страшний смерч. Каменопад. Величезні брили гупають на шлях, трощать мости. Брудна вода потоками підмиває ґрунт.

Уперто і настійливо над урвищами й безоднями рухається довгезна колона машин та автобусів із людьми – учасниками і пасажирями важкого переходу. Колона рухається до Сонця. Там – є надія – буде краще, тепліше, зручніше. Там – Життя.

На вхідних дверях каламутні потоки омивають від щабеню та каміння таблички із написами: «Категорична вимога: скинути маски!». Обличчя людей, як і помисли, – відкриті. Натужно гудуть двигуни, чурхають знеможені шини по ушкодженій бруківці, валить чорний дим із вихлопних труб. Час від часу колона пригальмовує, люди вибігають і дружно з натугою скидають у прірву валуни, засипають вирви і рухаються вперед. До Сонця.

На чолі колони – автобус, почовпаний камінням, з обдертими, прим'ятими боками, вибитими вікнами. Ним керують ті, хто не має права на помилку. Вони вибирають маршрут. Вони уникають прямих зіткнень із брилами, вони вчасно пригальмовують над урвищем. Техніки забезпечують поточний ремонт машин, міняють колеса, запчастини, доливають паливе. Єдиний порив, єдине бажання, єдина мета.

Раптом попереду колону пригальмовує бусик із діжечкою солярки! Техніки швиденько

хапають шланг і вже готові поповнити бак. Аж ні. Власник буса не поспішає. Чекає журналістів із фото- і телекамерами. Допоки вони прибудуть, наклеює на діжечку якийсь ярлик і просить обов'язково вказати, що то саме він допоміг заправити автотранспорт. Добродій чомусь у масці. Мабуть, не помітив категоричного прохання на дверях авто.

Таких неуважних стає все більше і більше. Вони документують на відео дозаправку машин, заміну запчастин із щедрих приватних рук, вони знайомляють красномовного пасажира-оратора, який вказує інший шлях до Сонця, бо знає «трохи більше», ніж усі. Перед об'єктивом з'являються пани-добродії, що дають «експертну» оцінку руху вперед і бачать вихід у розвороті колони в іншому напрямку. Дехто із них починає виривати кермо у водія першого автобуса, бо, на його думку, має більше досвіду водіння й офіційний документ про шоферський стаж. Кілька молодиків у масках голосніше від гуркоту грому щось кричать у потужні рупори, акцентуючи увагу учасників походу на своїх меркантильних інтересах. Від шуму мегафонів з гір посипалося ще більше каміння і довелось притишити їх крик, забравши із галасливих звукових приладів акумулятори...

А колона рухається вперед. Частина розгаращеної каменями техніки летять із гуркотом у безодню. Люди живим ланцюгом,

узавшись за руки, рятується від страшної стихії. Всі без масок, вірять у вірність напрямку колони і не сумніваються в молодих професійних водіях, що в процесі їзди здобувають безцінний досвід. Ситуація дійсно тривожна і далеко не безпечна, тільки сильна віра і впевненість у своїх діях веде до омріяної мети.

А вже згодом, коли ця мужня вервечка дістанеться Сонця, можна буде спокійно проаналізувати пройдений шлях. Підрахувати втрати і витрати пального та запчастин, полагодити техніку і взятися за ремонт дороги. Без масок. Із відкритим обличчям і серцем.

...До чого, запитаєте ви, ця змальована гірка і прикра картина гірського переходу під смертельними катаклізмами природи? Автор не для того її змалював, аби пояснювати читачам, що мав конкретно на увазі. Можливо, хтось когось упізнає з тієї колони, можливо, побачить себе, щось відчує у глибині душі. Згадаймо Святе Письмо: «Хто має вуха, щоб слухати, нехай слухає!» (Мф. 13:9). Розповідь розраховано на мудрих читачів, що розуміють силу Слова, яке було першим.

«Я зроблю тебе мудрим, і буду навчати тебе у дорозі, якою ти будеш ходити, Я дам тобі раду...» (Пс. 32:8).

Вірімо і впевнені в тому, що Господь нас не покине і дасть усім мудрості.

Віталій КЛИМЧУК

